

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Gazdasági és Monetáris Bizottság

IDEIGLENES
2006/2270(INI)

12.3.2007

JELENTÉSTERVEZET

a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szakpolitikáról (2005-2010) – fehér
könyv
(2006/2270(INI))

Gazdasági és Monetáris Bizottság

Előadó: Ieke van den Burg

PR_INI

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	11

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szakpolitikáról (2005-2010) – fehér könyv (2006/2270(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szakpolitikáról (2005-2010) szóló fehér könyvre (COM(2005)0629),
- tekintettel a Bizottság által elfogadott, pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó cselekvési terv (FSAP) (COM(1999)0232) végrehajtására, különösen a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló, 2003. január 28-i 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹, a pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre², a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról szóló, 2004. december 15-i 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre³, a tőkeegyeleléséről szóló irányelvekre (CRD) (a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴ (átdolgozott szöveg) és a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkeegyeleléséről szóló, 2006. június 14-i 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵ (átdolgozott szöveg)) és a létesítő okiratuk szerint valamely tagállamban székhellyel rendelkező és a szabályozott piacra bevezetett részvényű vállalatok részvényeseinek szavazati joggyakorlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatra (COM(2005)0685),
- tekintettel a Bizottságnak a „pénzügyi szolgáltatások egységes piacának 2006. évi előrehaladásáról szóló jelentés” című belső munkadokumentumára,
- tekintettel az elszámolásokra és kiegyenlítésekre vonatkozó, 2006. november 7-i európai magatartási kódexre⁶ és az értékpapírügyletek központi banki pénzben való elszámolási rendszerének kialakítására irányuló eurórendszer-javaslatra (Target 2 Securities),
- tekintettel a 92/49/EGK tanácsi irányelvnek és a 2002/83/EK, a 2004/39/EK, a 2005/68/EK és a 2006/48/EK irányelvnek a pénzügyi szektorbeli részesedésszerzések és részesedésnövelések felügyeleti értékelésének eljárási szabályai és értékelési kritériumai tekintetében történő módosításáról szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2006)0507),
- tekintettel a pénzügyi felügyeletre vonatkozó 2006. februári FSC-jelentésre (Francq-jelentés), amelyet 2006. február 23-án tettek közzé,
- tekintettel a Lámfalussy-folyamatot megfigyelő intézményközi megfigyelőcsoport 2007.

¹ HL L 96., 2003.4.12., 16. o.

² HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

³ HL L 390., 2004.12.31., 38. o.

⁴ HL L 177., 2006.6.30., 1.o.

⁵ HL L 177., 2006.6.30., 201. o.

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/docs/code/code_en.pdf.

január 26-án kiadott második időközi jelentésére,

- tekintettel az európai értékpapírpiaci szabályozók bizottsága (CESR) „Milyen felügyeleti eszközöket használjunk az EU értékpapírpiacain” című, 2004. október 25-én közzétett jelentésére (Himalaya-jelentés),
  - tekintettel az európai uniós pénzügyi piacok integrációjának jelenlegi helyzetéről szóló 2005. április 28-i állásfoglalására¹ és a pénzügyi szolgáltatási ágazat konszolidációjáról szóló 2006. július 4-i állásfoglalására²,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A6-0000/2007),
1. gratulál a Bizottságnak az FSAP által az európai tőkepiac – amely nem utolsósorban a pénzügyi szabályozása minőségének és megbízhatóságának köszönhetően tölt be vezető szerepet a világon – létrehozásához nyújtott hozzájárulásért;
  2. sürgeti a tagállamokat az FSAP időben és következetesen történő végrehajtásának biztosítására; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az FSAP végrehajtását, és a harmadik szintű bizottságokban folyamatosan fejlessze az FSAP végrehajtásának következetességét;
  3. üdvözlőné az FSAP-intézkedések gazdasági hatásainak mélyebb vizsgálatát figyelemmel a lisszaboni napirendre vonatkozó stratégiára; kéri a Bizottságot, hogy készítsessen ilyen tanulmányokat az éves előrehaladásról szóló jelentései és a végrehajtás nyomon követése mellett;

Piaci koncentráció

4. megállapítja, hogy nagy a piaci koncentráció a nagy, tőzsdén jegyzett társaságoknak nyújtott pénzügyi szolgáltatások legfelső részében, különösen a könyvvizsgáló cégek, a hitelminősítő ügynökségek (CRA-k) és a beruházási bankok tekintetében; sürgeti a Bizottságot és a nemzeti versenyhatóságokat, hogy gondosan juttassák érvényre az EK versenyjogi szabályait; hangsúlyozza a hozzáférhető panasztételi és jogorvoslati eljárások szükségességét; és kéri a Bizottságot, hogy kellően vegye figyelembe a felhasználók szempontjait;
5. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a CRA-k díjai átláthatók legyenek, és különüljenek el a minősítési és tanácsadási tevékenységek, valamint a kapcsolódó költségek; hangsúlyozza, hogy a CRA-k nyilvános szerepet játszanak, például a tőkemegfeleléséről szóló irányelvekben (CRD), ezért szigorú hozzáférhetőségi, minőségi és megbízhatósági előírásoknak kell megfelelniük; sürgeti az Értékpapír- és Tőzsdebizottságot (SEC) és az európai értékpapírpiaci szabályozók bizottságát (CESR), hogy szorosan kövessék nyomon a CRA-kat az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi

---

¹ HL C 45. E, 2006.2.23., 140. o.

² P6_TA(2006)0294.

Szervezetének magatartási kódexe alapján, és adjanak tanácsot arról, hogy szükség van-e további szabályozási lépésekre;

6. a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2004/39/EK irányelv¹ (MiFID) végrehajtását követően fokozott versenyre számít a kereskedési platformok között, de egyúttal a nagy értéktőzsdék fokozott megszilárdulására is számít; úgy véli, hogy a szabályok és felügyeleti gyakorlatok erős, Amerika és Európa közötti konvergenciájára van szükség; hangsúlyozza, hogy a helyes irányítás feltétlenül szükséges, és hogy a felhasználók befolyását nem szabad csökkenteni a tulajdonosváltással;
7. amellet, hogy felhív a 2001. évi Giovannini-jelentésben feltárt egyéb akadályok eltávolítása terén történő előrelépésre, határozottan megerősíti a kereskedés utáni infrastruktúra fejlesztésének szükségességét, tekintettel mind az árak átláthatóságára és a versenyre, mind a kiegyenlítés biztonságára irányuló közérdekre; alaposan ellenőrizni kívánja ebben az összefüggésben a magatartási kódex és a TARGET2-Securities projekt körüli fejleményeket;
8. rámutat a meghatalmazott útján történő szavazások közvetítőinek fokozódó befolyására; kéri a Bizottságot, hogy szoroson kövesse nyomon a vállalatok részvényeseinek szavazati joggyakorlásáról szóló, hamarosan elfogadásra kerülő, a meghatalmazott útján történő szavazást megkönnyítő irányelv (COM(2005)0685) hatásait, és terjesszen elő a piaci erőfölény, a piaci visszaélés és az ilyen közvetítők összeférhetlenségeinek kockázatai elleni koncentrált intézkedéseket;
9. jelzi, hogy kis számú nagy beruházási bank nyújt szolgáltatásokat a legfelső szintű kibocsátóknak és befektetőknek, beleértve saját magukat; határozottan üdvözli a felügyeleti szervek fokozott éberségét a piaci manipulációk, a bennfentes kereskedelem és az ügyfelek megbízásai ismeretében kötött saját ügyletek egyszerű esetei tekintetében; sürgeti a Bizottságot, hogy az Egyesült Államok szabályozó hatóságaival együttműködésben kezdeményezzen egy alapos és részletes ágazati felmérést annak ellenőrzése érdekében, hogy a belső magatartási kódexek és a „kínai falak” elegendőek-e a vállalatirányítás és a piaci átláthatóság megfelelő szintjének eléréséhez és az összeférhetlenségek megakadályozásához;

Alternatív befektetési eszközök

10. teljes mértékben tisztában van az alternatív befektetési eszközök (fedezeti alapok és magántőke-alapok) gyors növekedésével, ami likviditást és diverzifikációt biztosít a piacon, de rendszerkockázatra, a vállalatok növekvő mértékű tőkeáttételi és adósságszintjeire, valamint a más pénzügyi intézményeknek való kitettség magas szintjeire is okot adhat;
11. sajnálja, hogy a Bizottság tanulmányai eddig csak az ilyen alapok növekedési korlátaira összpontosítottak, nem pedig a közzétételi követelményekre a vállalatirányítás és a befektetési politika tekintetében, vagy a tőkeáttétel szintjére, a kockázatkezelésre és a diverzifikációra; szélesebb körű és kritikusabb megközelítést kér;

---

¹ HL L 145, 2004.4.30., 1. o.

12. sürgeti a Bizottságot, hogy értékelje a felügyelet minőségét az offshore helyszíneken, és hogy gyorsítsa fel az együttműködést; javasolja az Egyesült Államokhoz való csatlakozást a kompenzációs intézkedések, például a meghatározott pénzügyi ügyletekre kivetett adók tanulmányozása terén;

A finanszírozáshoz való hozzáférés a kiskereskedelmi szegmensben

13. megállapítja, hogy az EU kiskereskedelmi pénzügyi piacainak határokon átnyúló integrációja továbbra is elégtelen; megállapítja, hogy a fogyasztók a fizikailag jelenlévő intézményeket részesítik előnyben a virtuálisokkal szemben, ami túlnyomóan belföldi finanszírozási struktúrához vezet; óva int a nemzeti fogyasztóvédelmi hagyományok és jogrendszerek egy kaptafára történő harmonizáció általi egyszerű javításától;
14. összpontosítottabb, a mobil, határokon átnyúló felhasználók előtt álló konkrét akadályokra irányuló megközelítést részesíti előnyben; ösztönzi a kísérleti páneurópai pénzügyi termékek, például nyugdíjak, jelzálogkölcsonök, biztosítási termékek pénzügyi ágazat általi kidolgozását, és felkéri a Bizottságot egy megfelelő szabályozási és felügyeleti, szerződési jogi és fogyasztóvédelmi keret kidolgozására annak érdekében, hogy ezek a termékek hordozhatóak és kölcsönösen elismertek legyenek az Európai Unión belül;
15. megfelelően tudomásul veszi a lakossági banki és fizetési kártya rendszerek ágazati felmérését, amely számos javítandó területet tár fel, de figyelmeztet arra, hogy a létező, nem tökéletes rendszerek megnyitása nem vezethet olyan helyzethez, amelyben a magas szintű piaci koncentráció új tökéletlenségeket és árkorlátokat hozhat létre;
16. elismeri a népesség elöregedése által okozott kihívást; hangsúlyozza a második pillérhez tartozó kollektív foglalkoztatói nyugdíjak érdemeit a megfelelő, szolidaritáson alapuló, első pillérhez tartozó nyugdíjrendszerek mellett, és támogatja a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről szóló 2003/41/EK irányelvet¹ mint a nyugdíjalapok meghatározott szabályozási keretét;
17. megállapítja, hogy túl sok uniós polgár rekesztődött ki az alapvető pénzügyi szolgáltatásokból; kéri a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a szolgáltatások, mint például a bankszámlák, a bankjegykiadó automaták, a fizetési kártyák és az alacsony költségű kölcsönök hozzáférhetőségéről; ösztönzi a pénzintézetekre vonatkozó egyetemes szolgáltatási kötelezettségek előírányozását, amelyek ilyen alapvető szolgáltatások nyújtására irányulnak;
18. jelzi a migráns csoportokra irányuló olyan egyedi pénzügyi szolgáltatók növekedését, amelyek utalványokat utalnak át, és iszlám bankszolgáltatást alakítanak ki; figyelmeztet, hogy az ilyen új résziaci szereplőkre vonatkozó követelményeknek szilárdaknak, de nem túl korlátozóknak kell lenniük annak megakadályozása érdekében, hogy a szürkegazdaságba merüljenek, ahol felügyeletre egyáltalán nincs lehetőség;

---

¹ HL L 235., 2003.9.23, 10. o.

19. üdvözli a mikrohitel nyújtása, mint az önálló vállalkozáshoz és az induló vállalkozásokhoz történő hozzájárulás iránti növekvő figyelmet; kéri, hogy a bázeli szabályokat igazítsák ki a mikrohitel-portfóliók alkalmazásában, és korlátozzák a kis kölcsönöket terhelő gyakran túlzott költségeket; sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen cselekvési tervet a mikrofinanszírozásra vonatkozóan, az Európán belüli és kívüli legjobb gyakorlatok felhasználásával;

Pénzügyi műveltség és a felhasználók hozzájárulása a politikák készítéséhez

20. úgy véli, hogy az európai integrált pénzügyi piac létrehozása többől áll, mint csupán a fogyasztók nagyobb választékkal való ellátása; hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltség előmozdítása, valamint a megfelelő információkhoz és az elfogulatlan befektetési tanácsokhoz való hozzáférés létfontosságú;
21. határozottan támogatja a Bizottságnak a pénzügyi képességek fokozására irányuló kezdeményezéseit, és felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az erőfeszítéseiket az egyedi programok és weboldalak létrehozása érdekében, de arra is ösztönzi őket, hogy tegyék az alapfokú iskolai oktatás szerves részévé;
22. üdvözli a pénzügyi szolgáltatások fogyasztói csoport létrehozását és a felhasználók képviselőinek a szakértői csoportokba és konzultációkra való bevonására irányuló kísérleteket; megállapítja azonban, hogy a fogyasztók és a végfelhasználók, például a KKV-k érdekérvényesítő képessége messze elmarad a pénzügyi ágazat érdekérvényesítő képességétől; javasolja egy európai költségvetési tétel létrehozását a fogyasztói és KKV-szervezetek pénzügyi piaci szakértelmének finanszírozása céljából az FSAP konzultációs folyamatok előmozdítása érdekében;

Jobb szabályozás

23. teljes mértékben kiáll a jobb szabályozás és a szakképzett hatásvizsgálatok céljai mellett, és hangsúlyozza, hogy a vizsgálatoknak nem szabad a pénzügyi szempontokra korlátozódniuk, hanem kellő figyelmet kell fordítaniuk a szociális, társadalmi, környezetvédelmi, kulturális és egyéb szempontokra is;
24. üdvözli a komitológiai megállapodást, és elkötelezi magát az érintett eszközök pénzügyi területen történő kiigazítására; javasolja a pre-Lámfalussy eszközök hasonló módosítását; kitart amellett, hogy a Parlament számára lehetővé kell tenni, hogy megfigyelőként részt vegyen a 2. szintű (L2) bizottságokban;
25. kiáll – amennyiben lehetséges – a gyorsított jogalkotási eljárások mellett, de figyelmeztet, hogy az első olvasatban történő megállapodásokra való törekvés nem ronthatja a döntéshozatal minőségét, és nem ütközhet össze a demokratikus folyamattal; javasolja ezen folyamatok értékelését, és egy eljárási szabályzat kidolgozását az átláthatóság és a demokratikus ellenőrzés szavatolása érdekében;

Rendszerkockázatok

26. tudomásul veszi az innovatív kockázatsökkentési technikákat, a hitelszármazékos

termékek piacainak jelentős növekedését, a nagy páneurópai pénzügyi csoportok fokozott rendszerszerű jelentőségét és a nem banki pénzintézetek, például a fedezeti alapok és a magántőke-alapok növekvő szerepét;

27. rámutat, hogy ezek a piaci változások a rendszerkockázat jellegét, forrását és továbbítását is megváltoztatják, és ezáltal a létező előzetes kockázatcsökkentési eszközök hatékonyságát is; továbbá felhív a rendszerkockázatok forrásainak és a pénzügyi válságok alapul szolgáló dinamikájának azonosítására és értékelésére a bemutatott változások összefüggésében;
28. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi szétaprózott felügyeleti keret nem tud lépést tartani a pénzügyi piac dinamikájával és megakadályozhatja az alkalmas és gyors válaszadást olyan jelentős rendszerválságok esetén, amelyek egynél több tagállamot érintenek;
29. nagyra értékeli az ECOFIN-tanács határozatát, amely szerint válsághelyzeti gyakorlatot kezdeményeznek a prudenciális felügyelet, a pénzügyminiszterek és a központi bankok reagálása megfelelőségének vizsgálata érdekében, valamint arra ösztönöz, hogy a nyomon követésre létrehozott közös munkacsoport vonjon le bátor következtetéseket, még akkor is, ha azok politikailag érzékenyek;

A szabályozás és a felügyelet felépítése

30. elismeréssel adózik a szabályozók európai bizottságai (a CESR, az európai bankfelügyelet bizottsága, valamint a biztosítások és a foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottsága) által végzett munka előtt a piacokkal folytatott konzultáció, a Bizottság és a Tanács L2 bizottságai részére történő tanácsadás és mindenekelőtt a szabályozási és felügyeleti gyakorlatok konvergenciája terén;
31. sürgeti a három 3. szintű (L3) bizottságot, hogy fokozzák az ágazatok közötti összehangoltságot az azonos vagy hasonló termékekkel foglalkozó nagy pénzügyi csoportok prudenciális szabályozása és felügyeleti szabályai terén, és szükség esetén adjanak tanácsot a jogalkotóknak a szabályok megfelelő felülvizsgálatára;
32. felhívja az L2 és L3 bizottságokat a nemzeti hatáskörnek és a jogszabályok túlbuzgó átültetésének a korlátozására; úgy véli, hogy az is segíthet, ha az L3 bizottságok is egyre inkább a minősített többséggel történő szavazással végzett döntéshozatal alapján működhetnek;
33. hangsúlyozza a felügyeleti szervek együttműködését szolgáló integrált európai rendszer fontosságát, amely képes biztosítani mind a nagy pénzügyi szereplők, mind a nemzeti hagyományokban gyökerező helyi egységek hatékony felügyeletét; hangsúlyozza, hogy e rendszer minden részének megfelelően figyelembe kell vennie ezeket a hagyományokat a vállalkozások helyszíni ellenőrzésének lefolytatásakor;
34. megjegyzi, hogy a jelenlegi együttműködési rendszer túl gyenge a legnagyobb piaci szereplők szervezeti és felügyeleti kockázatainak tényleges átlátásához, és arra ösztönöz, hogy hozzanak létre e rendszeren belül egy jól felszerelt európai végrehajtó prudenciális

felügyeleti hatóságot, felruházva azt a határokon átnyúló és több szektorban működő pénzügyi konglomerátumok feletti felügyelethez szükséges megfelelő hatáskörökkel; ösztönzi a tagállamok és központi bankok közötti megállapodásokat és magatartási kódexeket e legfelső struktúra pénzügyi támogatásának vonatkozásában, tekintettel a kezességi és a végső hitelezői kötelezettségekre;

35. tudatában van annak, hogy e legfelső struktúra elfogadását megnehezíti az a tény is, hogy sok tagállam nem szívesen adja át a vezető vagy belföldi felügyeleti szervek hatásköreit; hangsúlyozza azonban, hogy a központi rendszerben való részvétel növelni fogja a kisebb szabályozó hatóságok befolyását a jelenlegi helyzethez képest, mert azok most nagyban függnék a kisszámú, nagy, nemzeti, felügyeleti hatóságtól;
36. támogatja a több fennhatóság alá tartozó pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó ellenőrző hatóságok kollégiumait; megjegyzi azonban, hogy e kollégiumoknak nincsen nemzeti megbízatásuk arra vonatkozóan, hogy átruházzanak hatásköröket, hogy többségi döntéseket hozzanak vagy hogy egyszerűen elégséges forrásokat és szakértelmet biztosítsanak a kollégiumok munkájához; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ilyesfajta önkéntes együttműködés korlátai csak a valódi krízishelyzetek beálltakor válnak világossá;
37. úgy véli, hogy pontosabb szerepmegosztás szükséges a Tanács, a bizottság és az L3 bizottságok között; úgy véli továbbá, hogy a határozott felügyelet érdekében (különösen ott, ahol nyilvánvaló a versenyjogi kérdésekkel való összefüggés) nagyfokú függetlenségre és semlegességre van szükség, ami nem fér össze a túlságosan politikai jelleggel;
38. üdvözli a Gazdasági és Pénzügyi Tanács arra vonatkozó döntését, hogy létrehoz a Pénzügyi Szolgáltatásokkal Foglalkozó Bizottságon belül egy hosszú távú felügyeleti kérdésekkel foglalkozó alcsoportot, amely 2007 októberében tesz jelentést; elvárja, hogy e csoport korrekt értékelést adjon a jelenlegi helyzetről; valamint megismétli azt a javaslatát, hogy hozzanak létre új intézményközi szakértői csoportot annak érdekében, hogy ösztönzést adjon a pénzügyi szabályozás és a felügyeleti szerkezet integrációja és hatékonysága érdekében tett további konkrét lépéseknek;
39. felkéri az intézményközi megfigyelőcsoportot, hogy ne korlátozza munkáját a technikai folyamatok nyomon követésére, hanem használja fel szakértelmét arra, hogy őszi végső következtetéseivel hozzájáruljon a további előremutató vitákhoz;

Globális hatás

40. úgy véli, hogy az európai szintű legfelső szegmessel rendelkező felügyeleti szerkezet erősítheti az Európai Unió globális befolyását és ellensúlyozhatja az USA dominanciáját olyan önszabályozó testületeken belül, mint például az IAS testület; reméli, hogy lehetséges lesz az is, hogy az IMF ismét valós monetáris hatósággá váljon, és olyan tényező legyen, amely megelőzi a válságokat és kiigazítja a globális egyensúlyhiányokat;
41. hangsúlyozza a Basel II amerikai hatóságok általi végrehajtásának, valamint a számviteli standardok SEC általi kölcsönös elismerésének jelentőségét, valamint az Európai Unió és

az Egyesült Államok közötti fokozott együttműködésre szólít fel az olyan fokozottan hitelből finanszírozott befektetési eszközök felügyeletében, mint a fedezeti alapok;

42. rámutat az Európai Uniónak a Solvency II kereten jelenleg zajló munkákban betöltött vezető szerepére, és elvárásai szerint ez befolyással lesz a globális szabályozási szerkezetre és a Biztosítási Felügyelet Nemzetközi Szervezetének standardmeghatározási tevékenységére;

o o
o

43. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A pénzügyi szolgáltatásokról szóló cselekvési terv hozzájárult az integrált és jól működő európai tőkepiac létrehozásához, amely nem utolsósorban a szabályozásai minőségének és megbízhatóságának köszönhetően vezető szerepet tölt be a világon. A kérdés: ki profitál ebből a sikerből? Vajon a végfelhasználók ugyanolyan mértékben profitálnak mint a nagy multinacionális szereplők, amelyek megerősítették nemzetközi pozícióikat azon konszolidáció során, amely meglehetősen domináns pozíciókat eredményezett a pénzügyi piacok csúcsán?

A piac csúcsán erős a konszolidáció, a főbb nemzetközi pénzügyi szereplők száma 30-40, és több tagállamban nagymértékű a koncentráció. Magas volt az egyesülések és a kivásárlások aránya, és az új tagállamokban a nemzeti piacokat a külföldi piaci szereplők uralják. A szektorok közötti határok egyre inkább elmosódnak az olyan irányelvek miatt is, mint az MIFID, amely olyan kezdeményezésekhez vezetett, mint a „Türkiz“ projekt az alternatív kereskedelmi platformok terén, valamint a CRD és a Solvency 2, amelyek a fejlett kockázatkezelési rendszerek révén lehetőséget kínálnak a banki és biztosítási tevékenységek konvergenciájára.

A konszolidáció magas foka versenyjogi kérdésekhez és piaci működési elégtelenségekhez vezethet. Vajon egy (a világ egyik legnagyobb tőzsdéjén jegyzett, az ilyen konszolidációs folyamatokba teljes mértékben bekapcsolódó) nagy cég fenn tud-e maradni a három legfontosabb értékelő cég értékelése nélkül vagy jelentősebb egyesülés vagy kivásárlás esetén a legfőbb befektetési bankok szolgáltatásainak igénybe vétele nélkül, vagy elkészítheti-e pénzügyi kimutatásait a négy legnagyobb könyvvizsgáló cég egyike nélkül? Mi zajlik Londonban és más pénzügyi központokban a kínai falak mögött és azokon belül? Van megfelelő verseny a piac csúcsán? E jelentés ezt a kérdést teszi fel először, és ez olyan javaslatokhoz vezet, mint a mélyrehatóbb gazdasági hatásvizsgálatok elkészítése, a Versenyjogi Főigazgatóság vizsgálatainak lefolytatása az USA-ban és másutt a világon, mégpedig ahol lehetséges, a hatóságokkal együttműködésben.

Egy másik fontos aktuális jelenség az alternatív befektetési ágazat gyors növekedése, ahol a cégeket gyakran az EU-n kívül, egzotikus országokban jegyzik be. Vajon a zárt részvénytársaságok és a fedezeti alapok a kívánt befektetéseket eredményezik-e a valódi gazdaságban az innováció, a fenntartható fejlődés, a magasabb minőségű munkahelyek és a szociális kohézió terén? Vagy inkább sokkal magasabb tőkeáttételt eredményeztek a cégek adósságterheiben, leértékelve kötvényeik státusát, valamint az olyan komplex pénzügyi termékek, mint a hitelkockázati származékos termékek kockázatainak nagyobb komplexitásához és kölcsönös függéséhez vezettek? Vajon az egyes befektetők kockázatát csökkentő fedezeti technikák képesek-e egyenletesen elosztani és csökkenteni a kockázatot makrogazdasági szinten is, vagy csak nyájszellemhez vezetnek?

Ezidáig úgy tűnik, hogy McCreevy biztos csak ezeket az alternatív befektetőket támogatja mint a likviditás biztosítóit és aktív részvényeseket. A legfontosabb számára, hogy megszüntesse a magánelhelyezések előtt álló akadályokat, és visszautasít mindenfajta, a további szabályozásra irányuló vitát. A prudenciális felügyeletet végző hatóságok, a központi bankok és az EKB – akárcsak az USA hasonló intézményei – egyre inkább tudatában vannak az ezzel járó pénzügyi stabilitásnak és rendszerkockázatoknak. Néhány vizsgálat már elkezdődött a piaci manipulációra és a bennfentes kereskedelemre vonatkozóan. Vagy inkább

sokkal magasabb tőkeáttételt eredményeztek a cégek adósságtérheiben, leértékelve kötvényeik státusát, valamint a komplex pénzügyi termékek (mint például a hitelkockázati származékos termékek) kockázatainak nagyobb komplexitásához és kölcsönös függéséhez vezettek? A nagyobb fokú diverzifikáció és likviditás másik oldala a befektetések és a kockázatok közötti kölcsönös függés fokozódása, ami nagyobb hiba bekövetkezése esetén előre nem látható dominóhatást válthat ki az egész globális pénzügyi piacon. A valamennyi felügyeleti szerv és politikai résztvevő közötti együttműködéshez a rendszer szabályozott részeinek egyéni szűrése és nyomon követése, valamint a nem szabályozott részek jobb regisztrációja és nyomon követése, a rendszerbeli és működési kockázatok makrogazdasági szintű prudenciális felmérése szükséges.

A jelentés harmadik témája a kiskereskedelmi pénzügyi piacok lényegesen alacsonyabb szintű integrációja. A kiskereskedelmi pénzügyi piacok hagyományos belföldi struktúráinak folyamatos túlsúlyára a válasz nem egyszerűen a nemzeti piacok az által történő megnyitása, hogy a külföldi termékek és az olyan eladási módszerek elfogadását erőltesse, amelyek a származási országuk felügyeleti és fogyasztóvédelmi szabályozásán alapulnak. A fogyasztóvédelem és a vállalati felügyelet hagyományai az adott jogi és szocioökonómiai környezetben gyökereznek, és azokat nem szabad azzal az egyszerű módszerrel átalakítani, hogy az „egy jó lesz mindenkinek” elve alapján harmonizálunk. E területen jobban oda kell figyelni a mobil felhasználók határokon átnyúló konkrét igényeire, mint azokra a törekvésekre, hogy a nagyobb verseny és a nagyobb választék elérése érdekében támogassuk a belföldi felhasználók határokon átnyúló vásárlásait. Az előadó azt szeretné, ha a pénzügyi ágazat kifejlesztene páneurópai kísérleti pénzügyi termékeket a nyugdíjak, a jelzálog vagy a specifikus biztosítási termékek területén. E termékekre ki kell fejleszteni a felügyelet, a szerződési jog és a fogyasztóvédelem megfelelő keretét annak érdekében, hogy e termékek az EU-n belüli határokon átvihetők legyenek, és minden érintett szabályozó hatóság kölcsönösen elismerje azokat.

A hagyományos hitelezők csak mostanában ismerték el és kevésbé hajlandók kielégíteni a szabadfoglalkozásúak és a korábbi informális szektorból jövő, saját vállalkozást indítani készülő egyének részéről támasztott, mikrohitel iránti igényt. Az előadó azt javasolja, hogy a Bizottság készítsen cselekvési tervet a mikrofinanszírozásra vonatkozóan az európai és Európán kívüli jogi és szabályozási környezetre vonatkozó bevált gyakorlatok felhasználásával.

E fejezet emellett megemlíti a további demográfiai egyensúlytalanságok tőkefedezeti nyugdíjrendszerek révén történő fenntartható finanszírozását is. Az első pillérhez tartozó szolidaritáson alapuló nyugdíjrendszerek mellett a második pillérhez tartozó kollektív foglalkoztatói nyugdíjakkal is szerepet kell kapniuk. A nagy kihívást az jelenti, hogy ezek ne csak néhány szerencsés számára legyenek hozzáférhetőek. Különösen a szolidaritáson alapuló második pillérhez tartozó DB-rendszereket kell továbbfejleszteni, és azokat nem semlegesíthetik és veszélyeztethetik azok a szabályozások és rendelkezések, amelyek inkább az olyan, minőségileg alacsonyabb színvonalú (DC) rendszerekhez vezetnek, amelyek minden befektetési kockázatot az egyes résztvevőkre hárítanak. A prudenciális felügyelet érdekében a specifikus IORP-irányelvet meg kell különböztetni az általános Solvency II-n alapuló megközelítéstől.

Az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés újabb fontos kérdést jelent. A bankszámla, a

pénzkiadó automatákhoz, a kártyával vagy más biztonságos rendszeren keresztül való fizetéshez való hozzáférés, az alacsony költséggel járó pénzáttalás, a megtakarítás és a pénzkölcsönzés lehetősége – mindezek alapvető szükségletek, amelyeket valamennyi polgár számára biztosítani kell. Ez azonban nem mindenhol nyilvánvaló. Az alacsony jövedelem, az eladósodottság korábbi regisztrációja, a nem megfelelő lakóhely vagy név számos európai polgárt megfoszt attól, hogy banki ügyfél lehessen, és kizárja őket az alapvető pénzügyi szolgáltatások igénybevételéből. Kérjük a Bizottságot, hogy kezdeményezzen európai szintű tanulmányt az alapvető pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozóan, és vegye fontolóra, hogy kívánatos és kivitelezhető-e, és ha igen, milyen mértékben, hogy univerzális szolgáltatási kötelezettséget rójanak a pénzügyintézetekre annak érdekében, hogy biztosítsák ezen alapvető szolgáltatásokat.

Az ajánlások negyedik része a pénzügyi műveltség javítása és a felhasználók bevonása a politikák kialakításának folyamatába. Az olyan pénzügyi környezetben, amit az új és összetett termékek, a találmányos eladási és marketingmódszerek elterjedtsége jellemez, nem elegendő egyszerűen megállapítani, hogy a fogyasztók jobban járnak a nagyobb választékkal. Az átláthatósági követelmények és a védelmi keretrendszerek mellett a pénzügyi ismeretek terjesztése és a fogyasztók képzésének támogatása is közös felelősség. Az OECD 2005-ben azt javasolta, hogy növeljék a pénzügyi képzésre és képességekre irányuló erőfeszítéseket. A legutóbbi tanulmányok kellemetlen képet mutatnak, az egyik legmeglepőbb eredmény szerint, a fiatalabb generációk rosszabbul teljesítenek, mint a szüleik. Nyilvánvaló, hogy elengedhetetlen a pénzügyi képességek és a pénzügyi oktatás javítása célzott programok és weboldalak révén, valamint azáltal, hogy azt az iskolai oktatás szerves részévé teszik, bár ezt nem szabad a körültekintő védelem és felügyelet helyettesítőjének tekinteni.

Az európai szintű jogszabályok előkészítéséhez és a politikák kialakításához a pénzügyi szolgáltatók óriási hozzájárulást nyújtanak, ehhez képest az olyan fogyasztók és felhasználók, mint pl. a kkv-k, gyakorlatilag nem nyilvánítanak véleményt. 2004-ben a Bizottság létrehozta a FIN-USE-t, amelyben 14 független szakértő szól egyénileg hozzá a számos pénzügyi témájú anyaghoz, amelyen a Piaci Főigazgatóság jelenleg dolgozik. Ennek jelentőségét és hatékonyságát ez év tavaszán fogják értékelni. Ezen akadémiai fórum mellett 2006 nyarán létrehoztak egy pénzügyi szolgáltatási fogyasztói csoportot, amely – a DG SANCO fogyasztókkal folytatott párbeszédének alcsoportjaként – szorosabb kapcsolatokat igyekszik kialakítani a fogyasztók szervezeteivel. Az EP-n belüli saját tapasztalataink azt mutatják, hogy az egyes FSAP-dossziékkal kapcsolatos lobbicsoportokban a fogyasztók és végfelhasználók képviselői rendkívül alacsony. Az előadó azt javasolja a Bizottságnak, hogy segítsen és finanszírozzon olyan szakértőket, akik világosan kapcsolódnak a pénzügyi piaci termékek és szolgáltatások fogyasztóinak és felhasználóinak európai szervezeteihez, vagy akár kijelölték őket azokhoz, és képesek lesznek nyomon követni az FSAP területén az összes konzultációs és szabályozási tevékenységet.

A szervezeti területre vonatkozóan az előadó megismétli az EP Gazdasági és Monetáris Bizottsága által követett elgondolást, amely a jobb szabályozásra összpontosít, többek között a hatásvizsgálatok és a következetes végrehajtás révén. Támogatjuk a komitológiai megállapodást és megismételjük a 2. szintű bizottságokban az EP megfigyelőkre vonatkozó igényt.

A jelentés nagy figyelmet szentel a szabályozás és a felügyelet felépítésének. Az előadó arra

figyelmeztet, hogy a jelenlegi töredezett felügyeleti keretrendszer nem biztos, hogy képes lépést tartani a pénzügyi piacok dinamikájával, különösen az új, összetett termékek és azok interakcióinak és makroszintű hatásainak átlátásában. Bár tekinthető úgy, hogy a jelenlegi rendszer képes biztosítani a vállalatok hatékony felügyeletét a nemzeti hagyományok és helyszíni ellenőrzési gyakorlatok kontextusában, az előadó egy olyan felügyeleti rendszer mellett érvel, amely magában foglal egy jól felszerelt, európai szintű végrehajtási szintet, amelynek megbízatása kiterjed a nagy, határokon és ágazatokon átnyúló pénzügyi konglomerátumok prudenciális és rendszerkockázati felügyeletére.

Az előadó üdvözli a Tanács és az EKB közös munkacsoportját, amely levonja a tanulságokat a 2006 áprilisában tartott válsággyakorlatból és üdvözli az FSC alcsoport létrehozását, amely a felügyeleti felépítmény hosszú távú problémáival fog foglalkozni. A jelentés megismétli a szakértőkből álló, új, magas szintű tanácsadó csoport létrehozására vonatkozó európai parlamenti javaslatot, és bátorítja az intézményközi megfigyelőcsoportot (IIMG), hogy határozzanak meg további irányvonalakat a Lámfalussy-folyamat jövőjét illetően. Őszre különböző helyzetértékelő jelentések készülnek el, amelyek meghatározzák a szabályozási és felügyeleti struktúra további lépéseinek alapját. Az FSAP további előrelépéséhez és sikeréhez megbízható, szakértő, jól felszerelt európai felügyeleti struktúrára van szükség, amely összemérhető a nagyjából harminc – vagy további konszolidáció révén akár ennél is kevesebb – nagy európai szintű piaci szereplővel, és amely emellett erősíteni tudja Európa globális szabályokra és azok végrehajtására gyakorolt befolyását az európai piacokon tevékenykedő, de az Európai Uniót kívül bejegyzett piaci szereplők vonatkozásában.